

Eksempel. Men der befinder det ærede Medlem sig i en Vildfarelse, for det er netop Kirkerne i de ydre Kvarterer — jeg kunde f. Eks. nævne St. Johannes Kirken —, som ere i Nød og Betryk og hverken have Midler til Driften eller til Vedligeholdelsen. Det er saadanne Sogne som det omkring denne Kirke, som trænge haardest, men Kirkerne herinde have som Regel selv nogen Formue, det maa man tage med i Betragtning, og derfor vil det blive til Gavn for Beboerne i de fattige Sogne, at man kommer til at ligne over hele Kjøbenhavn, idet det bliver de rige, som komme til at betale noget, det vil jo være meget heldigt, og det er det, man ønsker. Nu siger det ærede Medlem: Hvad skal man med disse Paaligninger? Man kan gaa en anden Vej. Og han henviser til Christian den Femtes danske Lov, at man skal først betænke, om der er andre Kirker, de saakaldte Søsterkirker, som kunde tage Sagen op. Men det er sikkert betænkeligt, der er ikke saadanne rige Søsterkirker her, som kunne udrede disse Udgifter, og saa fik man Følgen netop af Christian den Femtes Lov, saa kommer man til det, som staar i Loven: Sognemændenes Tilskud. Nu trøstede det ærede Medlem sig med, at vi ikke faa en saadan Ligning i disse Sogne, den tidligere Kultusminister havde sagt, det vilde ske, men det var dog ikke sket, og han mente, at en frisindet Regering maatte kunne undgaa det. Man kan nu ikke skrive alle mulige Veksler paa en frisindet Regering, og Hekseri kan en frisindet Regering ikke befatte sig med, og det er vist ogsaa ulovligt. At skaffe Penge til Veje, hvor der ingen er, og tage Penge, hvor der ingen er, regner jeg med til de ulovlige Kunster, og det kan man ikke gøre. Grunden til, at der ikke er paalignet de enkelte Menigheder, er ikke, at der ikke er Trang til det, men jeg har ønsket at forelægge Lovgivningsmagten disse Lovforslag først. Kunne de blive førte igennem, er det muligt, at man kan hjælpe sig — men jeg er ganske vist ikke ganske sikker derpaa — indtil Ligning kan foregaa efter dette Lovforslag. Men det er jeg fuldkommen sikker paa, at faa vi ikke disse Bestemmelser eller lignende gennemførte, saa faa vi Ligning paa de enkelte Sogne, det er ganske nødvendigt, og det kan ikke undgaa. Derved følger jeg kun den bestaaende Ret, og det er man berettiget til at gøre.

Borgbjerg: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning — ja egentlig for to?

Formanden: Man kan kun faa Ordet for een kort Bemærkning ad Gangen. Det ærede Medlem har Ordet.

Borgbjerg: Den højtærede Kultusminister siger, at det ikke er noget nyt, der her kræves, man beder kun om Lov til at ligne over hele Kjøbenhavn for samtlige Menigheders Behov. Det er meget rigtigt, men jeg foreslaar ogsaa, hvad Ligningsomraadet angaar, at blive staaende ved det gamle. Jeg ønsker i og for sig ikke noget nyt her. Det var ogsaa Folketingets Standpunkt i Foraaret, og det have vi staaet paa i to Aar, at vi foretrække intet at faa gennemført fremfor Kultusministerens Lovforslag. Jeg foretrækker at blive staaende ved den gamle Ordning, idet jeg tror, at man lægger et betydeligt Baand paa disse Ligninger, naar de skulle indskrænkes til de enkelte Sogne. Ligesom det er gaaet saadan i Aar, at man har truet, men dog intet gjort, saaledes tror jeg ogsaa, man vil betænke sig mange Gange, inden man skrider til en saadan Ligning. — Naar den højtærede Kultusminister siger, at det er de yderste Sogne, som trænge, kan jeg kun henvise til de Anmærkninger, der ledsagede den forrige Kultusministers Lovforslag, og hvoraf fremgaar, at den største Udgift var den til Frue Kirke. Den var meget større end alle de andre, og om den hedder det, at Vor Frue Kirkes Patronat mener, at det eventuelt kan blive nødvendigt at paaligne Udgiften paa Sognet; han tilføjer dog, at man gør det forfærdelig nødtigt. Nu siger jeg, at jeg vil meget nødtigt have en saadan vældig Udgift paa ca. 150,000 Kr., som i Virkeligheden efter den gældende Lovgivning paahviler et velstillet Kvarter, fordelt ogsaa ud over de fattige Kvarterer. I hvert Fald beder jeg Udvalget om at tage min Kritik under Overvejelse, saa kan der maaske komme noget ud deraf.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (J. C. Christensen): Det ærede Medlem siger, at der kun staar i Anmærkningerne, at det eventuelt *kan* blive nødvendigt, men jeg forsikrer det ærede Medlem om, at faar man ikke denne Lov, *vil* det blive nødvendigt i Sognene i den ydre Del af Kjøbenhavn at faa en Ligning lagt. Det er ganske nødvendigt, og det vil ogsaa ske.

Da ikke flere begærede Ordet, sluttedes Forhandlingen.